

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ
 В.о. директора О. І. Сурмач
 « 31 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
 Спеціальність **012 Дошкільна освіта**

Статус дисципліни нормативна навчальна дисципліна
нормативна (вибіркова)

Циклова комісія з професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності Комп'ютерні науки та природничо-математичної підготовки

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредит і обсяг ЄКТС дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття							Самостійна робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота				
Денна	1	2	3/90	34	16		18		56		2		
Заочна	1	2	3/90	10	6		4		80		2		

Дані про вивчення дисципліни

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійний ступінь

Розробник:
Кірсанова О.В.
 Підпис

Кірсанова О.В.
 Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії Батюк М.Я.
 Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій, природних та соціальних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Предмет: основи безпеки життєдіяльності людини.

Завдання: дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу, дітей та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику. Засвоївши дисципліну «Безпека життєдіяльності та охорона праці» майбутні молодші бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я, поведінки в небезпечних і надзвичайних ситуаціях.

Заплановані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» фахові молодші бакалаври у відповідних напрямках підготовки повинні **знати:**

- культуру безпеки і ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності та вміти визначати коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків;
- основні нормативно-правові акти в області забезпечення безпеки;
- організаційно-правові заходи забезпечення безпечної життєдіяльності та вміти обґрунтовувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;
- методичне забезпечення до проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій;
- стан готовності організації до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями і показниками та надавати консультації працівникам організації (підрозділу) щодо підвищення його рівня;

Студент повинен **вміти**:

- оцінити середовище перебування щодо особистісної безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;
- орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;
- оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо його підвищення;
- обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
- забезпечити координацію зусиль виробничого колективу в попередженні виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;
- ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднаходити шляхи відвернення їхньої уражальної дії використовуючи імовірнісні структурно-логічні моделі;
- оцінити безпеку техногенних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації техногенного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій;
- надати допомогу та консультації працівникам та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності та захисту у надзвичайних ситуаціях;
- аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів.

Студент набуде компетентностей:

Загальні:

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні:

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в дошкільній групі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

Програмні результати навчання:

РН10 Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин									
	Денна форма навч.					Заочна форма навч.				
	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
2 семестр										
Змістовний модуль I Безпека життєдіяльності										
Тема 1 Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна.	2	2					2			5
Тема 2 Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	4	2			4		2			5
Тема 3 Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	4			2	4					5
Тема 4 Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2	2			2					5
Тема 5 Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	4			2	4					5
Тема 6 Техногенні небезпеки та їх наслідки.	4			2	4					5
Тема 7 Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	4			2	4					5
Тема 8 Менеджмент безпеки,	2	2			4					5

правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.										
Тема 9 Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Модульний контроль знань.	8			4	8				2	5
Змістовний модуль II Основи охорони праці										
Тема 10 Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	2	2			2		2			5
Тема 11 Правові та організаційні основи охорони праці	4	2			4					5
Тема 12 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	4	2			4					5
Тема 13 Основи пожежної та вибухонебезпеки.	4			2	4					5
Тема 14 Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	4			2	4				2	5
Тема 15 Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. Модульна контрольна робота.	2			2	2					5
Тема 16 Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності	2	2			2					5
Разом за <u>2</u> семестр	90	16		18	56	90	6		4	80

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання

2 семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Тема Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна.	2

	<p>Безпека життєдіяльності, як галузь науково-практичної діяльності людини. Державна концепція освіти з напрямку «Безпека життя і діяльності людини». Структура науки про безпеку життя і діяльності людини. Предмет вивчення БЖД, її цілі та методи.</p>	
2	<p>Тема Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.</p> <p>Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Культура безпечної життєдіяльності як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Види небезпек.</p>	2
3	<p>Тема Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.</p> <p>Загальний аналіз ризику і проблем безпеки. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику. Управління безпекою через порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику. Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно-логічних моделей. Розробка ризик-стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків.</p>	2
4	<p>Тема Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС. ерні небезпеки. Біотичні небезпеки.</p> <p>Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади. Органи управління, сили і ресурси з попередження та реагування на НС на державному рівні.</p> <p>Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах.</p>	2
5	<p>Тема Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.</p> <p>Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Основи охорони праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація</p>	2

	<p>шкідливих та небезпечних виробничих чинників.</p> <p>Навчання з питань охорони праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.</p> <p>Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.</p>	
6	<p>Тема Правові та організаційні основи охорони праці.</p> <p>Основні положення законів України: «Про охорону праці», Кодекс законів про працю, «Про охорону здоров'я», «Про пожежну безпеку», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та інші.</p> <p>Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.</p> <p>Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП. Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.</p> <p>Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації. Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці, за створення перешкод для діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці і представників професійних спілок.</p>	2
7	<p>Тема Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».</p> <p>Умови праці. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація. Психофізіологічні вимоги до умов праці. Санітарно-гігієнічні вимоги до показників шуму. Основи</p>	2

	радіаційної безпеки, вплив іонізуючих випромінювань на організм людини. Хімічні виробничі фактори. Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Заходи та засоби захисту людини від дії небезпечних та шкідливих факторів.	
8	Тема Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності. Концептуальні основи державної безпеки. Концепція національної безпеки. Класифікація концепцій національної безпеки. Концептуальні основи державної безпеки.	2
	Разом за <u>2</u> семестр	16

Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
2 семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Тема Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна. Безпека життєдіяльності, як галузь науково-практичної діяльності людини. Державна концепція освіти з напрямку «Безпека життя і діяльності людини». Структура науки про безпеку життя і діяльності людини. Предмет вивчення БЖД, її цілі та методи.	2
2	Тема Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Культура безпечної життєдіяльності як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Види небезпек.	2
3	Тема Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Основи охорони праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників. Навчання з питань охорони праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час	2

	<p>професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.</p> <p>Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.</p>	
	Разом за <u>2</u> семестр	6

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Тема Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	2
2	Тема Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2
3	Тема Техногенні небезпеки та їх наслідки.	2
4	Тема Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС	2
5	Тема Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Модульний контроль знань.	4
6	Тема Основи пожежної та вибухонебезпеки.	2
7	Тема Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	2
8	Тема Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. Модульна контрольна робота.	2
	Разом за <u>2</u> семестр	18

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів заочної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Тема Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Модульний контроль знань.	2
2	Тема Поняття про виробничий травматизм та професійні	2

	захворювання. Профілактика травматизму.	
	Разом за <u>2</u> семестр	4

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
2	Тема Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	4
3	Тема Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середа. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	4
4	Тема Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2
5	Тема Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	4
6	Тема Техногенні небезпеки та їх наслідки.	4
7	Тема Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	4
8 9	Тема Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Підготовка до модульного контролю знань.	8
10	Тема Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	2
11	Тема Правові та організаційні основи охорони праці	4
12	Тема Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	4
13	Тема Основи пожежної та вибухонебезпеки.	4
14	Тема Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	4
15	Тема Концептуальні основи державної безпеки.	4
16	Тема Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. Підготовка до модульної контрольної роботи.	2
17	Тема Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності	2
	Разом за <u>2</u> семестр	56

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ

1. Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна.
2. Об'єкт і предмет курсу БЖД.
3. Система життєдіяльності.
4. Небезпеки та їхні чинники.
5. Управління ризиком.
6. Загальні психофізіологічні особливості людини.
7. Характеристика основних аналізаторів, що забезпечують безпеку життєдіяльності.
8. Організм людини в сучасних умовах. Чинники ризику, що зменшують тривалість життя людини.
9. Педагогічні основи психічної складової життєдіяльності людини.
10. Соціально-психологічні основи виникнення деструктивної поведінки.
11. Соціалізація – основа гуманістичного виховання.
12. Зміна фізіологічних функцій організму людини під впливом метеорологічних чинників.
13. Природні небезпеки.
14. Біотичні небезпеки.
15. Отруйні представники флори.
16. Небезпечні представники фауни.
17. Техногенні небезпеки.
18. Ергономіка та безпека побутової техніки й апаратури.
19. Хімічні чинники небезпеки.
20. Безпека в соціальній сфері життєдіяльності людини.
21. Екстремальні ситуації криміногенного характеру та способи самозахисту.
22. Правова основа самозахисту.
23. Технічні засоби самозахисту.
24. Забезпечення безпеки від насильницьких посягань.
25. Небезпеки, спричинені порушеннями правил проживання тварин у населених пунктах.
26. Соціально-психологічні небезпеки.
27. Соціально-політичні небезпеки.
28. Небезпеки в інформаційній сфері життєдіяльності людини.
29. Безпека та конфліктологія.
30. Духовно-релігійна складова національної безпеки України.
31. Основні загрози національній безпеці в сферах життєдіяльності.
32. Безпека в соціально-економічній сфері.
33. Комбіновані небезпеки катастрофічних процесів.
34. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі.
35. Небезпеки, на які наражаються телеглядачі та користувачі комп'ютерів.
36. Небезпеки військового характеру.
37. Правові основи захисту від надзвичайних ситуацій.
38. Класифікація надзвичайних ситуацій.
39. Заходи, які проводять завчасно по життєзабезпеченню населення в НС.

40. Єдина державна система НС – складова національної безпеки.
41. Надання першої долікарської допомоги.
42. Пост травматичний синдром та його подолання.
43. Організація та управління безпекою життєдіяльності.
44. Законодавчі основи безпеки життєдіяльності.
45. Головні завдання і функції системи управління безпекою життєдіяльності.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, демонстрація, ілюстрація, дискусія, самостійна робота студентів, створення ситуації інтересу у процесі викладання, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, індуктивно-дедуктивний метод, метод порівняння, метод конкретизації, проектна технологія.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Попередній діагностичний – спостереження за різними видами діяльності, стимулювання старанності, послідовності малювання, творчості, самоконтролю.

Поточний заохочуваний – усне опитування, оцінка практичних робіт, малювання на класній дошці, захист реферату, доповіді, повідомлення тощо.

Модульний корегуючий - модульна контрольна робота, тестові завдання, підсумкове практичне завдання – (художній малюнок).

Підсумковий – залік – при позитивних попередніх оцінках та позитивній підсумковій оцінці за семестр.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Модуль 1			Модуль 2			
Семін.	С.р.	МКР	Семін.	С.р.	МКР	100
10	20	20	10	20	20	

При вивченні дисципліни студентам рекомендується використовувати основну та додаткову літературу, конспект лекцій, мультимедійні навчальні матеріали.

Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:

1. Результат роботи під час **семінарських занять** (10x2=20 балів).
2. **Двох модульних контрольних робіт** (2x20=40 балів).
3. **Самостійної роботи** студентів:
  - опрацювання наукової літератури (3x5=15 балів);
  - доповідь (практична демонстрація) 5-10 б.;
  - пошук матеріалів в Інтернеті -5 б.;
  - підготовка та представлення презентації (10 балів).

На підставі отриманих впродовж семестру суми балів виставляється підсумкова оцінка (залік).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	ECTS	Визначення	Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку (національна Шкала)	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		Не зараховано
21-50	FX	Незадовільно	Незадовільно	
0-20	F	Незадовільно	Незадовільно	

Підсумковим контролем знань студентів є залік, який виставляється на підставі отриманих упродовж семестру балів.

Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичні матеріали:

- 1 програма навчальної дисципліни;
- 2 робоча навчальна програма дисципліни;
- 3 зміст лекційного курсу в роздрукованому та електронному вигляді;
- 4 інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських) занять;
- 5 завдання для періодичного (модульного) контролю;
- 6 питання до диференційованого заліку;
- 7 методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу;
- 8 дидактичний інструментарій із забезпечення навчальних занять (таблиці, схеми);
- 9 презентації та літературні джерела з навчальної дисципліни.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Березуцький В.В. Управління охороною праці: навчальний посібник. Харків: ФОП, 2021. 412 с.
2. Левченко О.Г., Землянська О. В., Праховнік Н.А. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник. Київ: Каравела, 2021. 268 с.
3. Сокурєнко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. та ін. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с.

Допоміжна

1. Березуцький В.В., Березуцька Н.Л., Богодист А.О. та ін. Безпека людини у сучасних умовах: монографія / за заг. ред. проф. В.В. Березуцького. Харків: ФОП, 2018. 208 с.
2. Горбаченко С.А., Дикий О.В., Флюнт М.О. Методичні вказівки з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології». Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 37 с.
3. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Ірпінь, 2020. 256 с.
4. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності: підручник затверджений МОН України. Київ: ЦУЛ, 2019. 448 с.
5. Запорожець О.І., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільний захист: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 264 с.
6. Кіт Л.Я., Наливайко Н.В. Основи рятування і збереження життя людини у невідкладному стані: навчально-методичний посібник. Львів: Друк на потребу, 2017. 135 с.
7. Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с.
8. Ткачук А. І., Пуляк О.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітнім рівнем "бакалавр". Кропивницький: ПП "Центр оперативної поліграфії "Авангард", 2019. 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.kiev.ua//>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua//>.
3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
4. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua//>.
5. Міністерство екології та природних ресурсів України. URL: <http://www.menr.gov.ua//>.
6. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>. www.osvita.com//.
7. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. URL: <http://www.mns.gov.ua>.
8. Рада національної безпеки і оборони України. URL: <http://www.rainbow.gov.ua>.